נסכי רחלה בכמה. יין היא לריכה שהיה רלונו לנסקתיו אם היינו מפרישין בין זכר לנקבה. ע"א בין רחלה לכבשה. ואמרינן ליה מתני' היא במסכת שקלים מרבע מוחמות היו במקדש עגל זכר גדי מוטו גדי משמש נסכי לפן שמאותו מוחש שכמוב עליו גדי היו לוקחין נסכיס לקרבן לפן בין גדולים בין קטנים בין זכרים בין נקבות דהייטו נמי לכבשה ורחלה דכולן נסכיהן שוין מון מגל אילים שלא היו נוטלין מגם לעוכך נסכי אילים לפי שאין [ד] נסכין ו) (ג) שוין לנסכיו דהני דהכבש היה טעון רביעיה הכין לעשרון אחד. מי שהיה מבקש נסכיס הלן אלל יוחנן הממונה על המוחמות ונוחן [ה] על נסכיו ונוחן לו מוחס והולך אלל גזבר הממונה על היין ונוחן לו מוחס והוא נוחן לו נסכיס: **מתני' היוחס סומך.** על קרבן אחיו לאחר מיחת אחיו: **ומביא נסכים.** שהיה אחיו חייב להביא עם הזבח: **ומימר.** שיכול להמיר בקרבן אחיו כאחיו: **גמ' וזה.** שעיר המשחלח אהרן וכניו סומכין בו ולא בעלים ולא הוא שמיכה: **אמר לו.** רבי יהודה אף זה אהרן וכניו מתכפרים בעבור שהיה יהודה אף זה אהרן וכניו מתכפרים בעבור שהיה: **וכפר את מקדש הקדש וזה כו'.** אחר שגמר כל הזבחות והיה עולה מלא הפר ומלא השעיר הנעשה בפנים ומכפר על עומאת מקדש וקדשיו שהיתה בה ידיעה בחלה ואין בה ידיעה בחוץ אין לפני ולפנים אין הכיהל בין לעזרות ומכפר לה השעיר על ישראל ולה הפר על הכהנים: הכהנים והקהל והלוים הוחוו שכולן מתכפרין בשעיר המשחלח בשאר עבירות וכיון דמתכפרין בשעיר המשחלח בשאר עבירות: **ור' שמעון אומר.** אין לולאי בהא אמינא כוותך לכשם שמתכפרין בשעיר הנעשה בפנים וכו' אבל בהא לא אמינא כוותך לכשם שידוי וכו': **ורבי שמעון.** לאומר לאין הכהנים מתכפרין בשעיר המשחלח הא קתני בריימתא ז) דהוחוו מ] לגומר שמתכפרין בשעיר: **אמר לך מאי הוחוו דבני כפרה ניגחו.** אבל כל חד וחד מכפר בלעבודה ח) ישראל בלא השעיר והכהנים בלא הפר ט]: **אחד ישראל אחד כהן מביא ואחד כהנים.** מתכפרין בשאר עבירות בשעיר המשחלח: **מה בין ישראל לכהנים וכו' זו דברי רבי יהודה רבי שמעון אומר וכו': תנו רבנן וסמכו זקני העדה את ידיהם על ראש הפר.** לכתיב בפר העלם דבר לא עבור כו': **ואין שעירי עבודת כוכבים טעונים סמיכה.** וב' סמיכות הן ט) פר העלם דבר של עבור ופר י) הבא על כל (ד) המצות כ) [דגמר מעניי עניי מפר העלם דבר של עבור]: **אלא באהרן.** לגומר בההן ואף על גב דהכהנים לא עבדו ל) [עבודת כוכבים] סומך הכהן על השעיר: **הני.** וסמך אהרן וגו' השעיר הני (ויקרא טז):

רש"י בת"י

מאני היא. [בגמ' שקלים] דתנן [אלרבע חוחמות] היו במקדש [ועל אחד היה] כחוב גדי: **נסכי גאן.** זכרים ונקבות של גדולים ושל קטנים שהיה מביא בין גדול בין קטן בין זכרים ובין נקבה ולא [היה מביא מביאתו יין וסולת [אלא היה] נוחן מעות [לגזבר ואיה נוחן לו] גזבר מוחס [שהיה כחוב] עליו גדי [ומוסר להממונה] על הסלחות [ונכסיה כחיב בניה] ט): **ושעיר עכו"מ.** לכחיב בפרשת אלה לך ם) וכי חטאו וכו': **היורש סומך.** אם המבבד אביו אבלו קרבן עולה ושלמים ומת [סומך] היורש עליו: **ומימר.** אם המיר אותן בבהמה אחרת חמורה אלה עליהן ואמיתן קדושות כאילו המיר אחיו: **גמ' נמירי שפי סמיכות בלבור.** אילך לא אבי מעייל: **וזה.** שעיר המשחלח: **אהרן וכניו סומכים.** כלכתיב ע) וסמך אהרן את שתי ידיו אלכך ם) לאו עיקרן ואיטו מעלים שתי סמיכות של לבור: **אף זה.** שעיר המשחלח אהרן וכניו מתכפרים בו על שאר עבירות חוץ מטומאת מקדש וקדשיו: **לטעמייהו.** דאפילגנו בטלמא דלרבי יהודה אהרן וכניו מתכפרין בשעיר המשחלח בשאר עבירות חוץ מטומאת מקדש וקדשיו וכבעלים [הוי] בהו ולר' שמעון [אין] מתכפרין בו: **וכפר את מקדש הקדש.** לאחר [שגמר] הזבחות בפר [ושעיר שלו] יום הכפורים כתיב באחרי מות ם): **זה לפני ולפנים.**

שעשה הנעשה [בפנים] ופר מכפרים על [טומאת] מקדש וקדשיו [שנכנס] לפני ולפנים: מוכח. שמכפרים על טומאה שנגע במזבח וכגון שהיתה לו ידיעה בחלה בטמטמת [ונעלם] ממנו טומאה זו או [הנעשה בפנים מכפר] עד שיודע ויביא קרבן עולה ויוכל [כדאמר] בשבועות [ג:]: **הוחוו כולן.** כהנים לוים וישראלים הוחוו בהאי ליפר יכפר בהמיב [לומר המכפר] בשעיר המשחלח בלבור עבירות בלבור ומקדש וקדשיו ליכא למימר המכפר דהא דם הפר מכפר על הכהנים [ודם] שעיר [הפנימי] על ישראל לדברי הכל כדאמר בפ"ק דשבועות [יג:]: **ר' שמעון אומר.** בהאי שפיר קאמרת בלבומאת מקדש וקדשיו לא הוחוו דבשם שדים השעיר וכו' אבל בהאי פלגיא עלן בשם שידוי של שעיר המשחלח בו' כך וידוי של פר כו': וקא פריך **ור"ש.** היכי מצי למימר דאין הכהנים מתכפרים בשעיר המשחלח: **הא ודאי הוחוו.** לכפרה אחת הכהנים לוים וישראלים בהאי ליפר יכפר בחרא דודאי הוחוו הכהנים לוים וישראלים דבני כפרה ניגחו ולעולה אף בשאר עבירות כל חד מתכפר בחטיה בלאחרן: **הא דכתבו לר' יהודה בו' פירוש** יתיבא הוא: **אחד ישראל ואחד כהנים ואחד כהן משיח.** לעיל מייתי [מייתי] בכפרת שעיר המשחלח וקאמר אחד הכהנים בו' מתכפרים בו בשאר עבירות: **אלא שדים הפר מכפר על הכהנים.** ולא השעיר הנעשה בפנים על ישראל: **ס"ר הפר.** ומסמכו זקני העדה את ידיהם על ראש הפר: **הני.** על ראש השעיר הני [ויקרא טז]:

וכפר את מקדש הקודש זה לפני ולפנים אהל מועד זה היכל מזבח במשמעו. בפ"ק דשבועות (דף יג:) פירש בקונטרס דמיירי בטומאת שמשמש לפני ולפנים או בהיכל או במזבח ותימה דלא אשכחן דמכפר שעיר הנעשה בפנים אמשמש בטומאה וכאן פירש בקונטרס דמיירי בטומאה שנכנס לפני ולפנים או נגע במזבח וקשה דאמאי בעי קרא הכא אכל חד וחד הא בפ"ב דשבועות (דף יט:) נפקא כרת בכולהו מחד קרא מדכתיב משכן ומקדש אם אינו ענין לטומאה שבאוהל תנהו ענין לטומאה שבפנים ושמא מאחר דנפקא לן הכא בכולהו דמתכפרין לא מיבעי לענין כרת אלא אחד חד קרא ועוד קשה הא דתניא בפ"ק דשבועות (דף ז:) וכפר על הקודש מטומאות בני ישראל ר' שם לי בענין זה להביא אלא טומאות טומאת עבודת כוכבים וגילוי עריות ושפיכות דמים וקאמר רבי שמעון [ממקומו הוא] מוכרח הוה ליה למימר הכהא דעל כרחך בטומאת הקודש אבל מדבר ועוד דבקוף הוליאו לו (יומא סא.) מייתי לה אמתני' בנשבף הדם יביא אחר ויחזור ויזה תחלה בפנים וכן בהיכל וכן במזבח הזהב משמע בהדיא לענין הזאות דרש דמזה על בין הבדים ועל הפרוכת ועל מזבח הזהב ושירי הדם על יסוד מזבח החיצון וקרי ליה למזבח החיצון עזרות לפי שהיה [ה] בעזרה דאיכא עזרת כהנים ועזרת ישראל דקלשתם שוה ליחסב מחנה שכינה ואע"ג דכולהו הזאות כבר כתיבי ואפילו עיכובא דרשין מוכלה בפרק [ו] ב' דשבועות (דף טז) אם כילה כיפר ואם לא כילה לא כיפר אינטריך הא קרא דלא תימא הני מילי אהרן לבני כתב רחמנא וכפר הכהן אשר ימשח אותו ואשר ימלא ידו לדרשין בתורת כהנים וכתיב בתמיה וכפר את מקדש הקודש: **הושוו כולן לכפרה אחת שמתכפרין בשעיר המשחלח.** אבל בשעיר הנעשה בפנים לא הוחוו דאין מתכפרין כדדרשין בפ"ק דשבועות (דף יג:) דכתיב אשר לעם ואם תאמר לוים במה מתכפרים אי בשעיר הנעשה בפנים אשר לעם כתיב ואיכא למאן דאמר בפרק הזרוע (חולין קלא:) לוים לא איקרו עם ואי בפרו של אהרן ניתו דכתיב דהיינו כהנים ויש לומר דמתכפרין בשעיר הנעשה בפנים מאחר דכתיב יכפר אלו לוים דלאשמועינן קרא דמתכפרין:

ואין שעירי עבודת כוכבים טעונין סמיכה. ואיצטריך קרא למעוטי דלא תילף מפר העלם דבר של עבור דזה לעבור והאי לעבור אי נמי משום דר' שמעון מרבי להו בסמוך מדכתיב (ויקרא ד) וסמך ידו על ראש השעיר ור' יהודה מוקי לה לרבות שעיר נחשון ואיפכא לא משתברא ליה למימר דמהאי ממעט שעיר נחשון ומהשעיר ירבה שעירי עבודת כוכבים משום דמהשעיר דכתי' גבי נשיא אית לן לרבויי טפי נמי שעיר נשיא כמו שעיר דנחשון ולי נראה דלהכי ליכא למימר יא] חי למעט [שעיר] נחשון משום דאי אמרת בשלמא לרבות שעיר אלא אי אמרת למעט לשמוח קרא מייתי דשעה מדורות לא יקפיון דלאחמר פ' כל המנחות באות מלה (לעיל דף נט.) גבי מנחת שמיני לגבוה: הא

מובא א מתי' פ"ב מהל' מעה"ק הלכה ד:

מנ ב מתי' פ"ג שם הלכה י:

מד ג מתי' שם הלכה ו:

מה ד מתי' שם הלכה ט:

מו ה מתי' פ"ח מהלכות תמורה הלכה ה:

מוסף רש"י

והיורש סומך. על קרבן אביו שהפרישו אביו בחייו ולא הספיק להקריבו עד שמת ומימר. יוכל שהמיר בקרבן שהפריש אביו בחייו שהמוכרחו תמורה (תמורה ב.). גמירי. מסתי ב' שמיכות בלבור, פר העלם דבר של לבור לבמיב (ויקרא ד) ומתו זקני העדה, ושעיר המשחלח לבמיב (שם טו) ומקן אהרן את שתי ידיו וגו' שתי שמיכות מלבור הוא ותו ליכא שום סמיכה בלבור (לעיל שם:). וכפר את מקדש הקדש. בעבודת פר ושעיר של יום הכפורים כתיב, המכפרת על טומאת מקדש וקדשיו הא לפני ולפנים. על טומאה שאירעה לפני ולפנים כגון נטמא לפני ולפנים ושהה כדי שהשתחוה דמתמיהא לא היה על שהיתה כדמפרש בפרק שני (לקמן דף טז:) (שבועות יג:) כפר בדמים הללו על טומאה שאירעה לפני ולפנים, אם נכנס אדם שם בטומאה ואין בה ידיעה כגון נטמא לפני ולפנים ואינו יודע (יומא סא.). זה היכל. על טומאה שאירעה בהיכל (שם). מזבח כמשמעו. על טומאה שאירעה לאדם בחוצה ושהה כדי שהשתחוה שהוא שיעור שהיה לו שם שנטמא בעזרה (שם) על מי שעבד בטומאה בחוצה בלא חיוב מקדש כגון נטמא במקדש דעבד בלא שהיה דעתו בעזרה בעזרה קיי"ל בשבועות (דף טז.), הלכה למשה מסיני דלא מחייב עד שיהא כדי שהשתחוה (חולין קלא:). יכפר אלו העזרות. על טומאה שאירעה בעזרה על הכהנים שנגנו וכנכנו מטמא לעזרה וכן לוים וישראלים ועבדים קלאי ימיי קדמים (שם). הושוו כולן לכפרה אחת שמתכפרין בשעיר המשחלח. הכא יכפר בחרא הוא הכהנים לוים וישראלים מלגמר שהכן מתכפרין בשעיר המשחלח בשאר עבירות, דאילו בטומאת מקדש וקדשיו ליכא למימר דהוא הדין שהרי הפר מכפר על הכהנים ושעיר הנעשה בפנים מכפר על ישראל ואחיה הכפרה הוא הוא מגמר שהכן מתכפרים בוידוי של שעיר המשחלח בשאר עבירות דברי ר' יהודה (שבועות שם). ר' שמעון אומר כשם שדם שעיר הנעשה בפנים מכפר על ישראל על טומאת מקדש וקדשיו. בלא שום וידוי שהרי אין שום וידוי בשעיר הפנימי (שבועות שם). כך דם הפר. בלא וידוי מכפר על הכהנים בטומאת מקדש וקדשיו (יומא שם) כך דם הפר לבדו בלא וידוי מכפר על הכהנים בטומאת מקדש ואיתיה ליה וידוי הפר לשאר עבירות (שבועות שם). הא ודאי הוחוו. בכפרה אחת ואי בשאר עבירות לא הוחוו הוחוו דבני כפרה ניגחו. לכך הוחוו לגמרן שיש לחלק כפרה בין בטומאת מקדש בין בשאר עבירות מיהו כל חד וחד מכפר בדבשעיה. אלו כפר ואלו בשעיר (שם).

שיטה מקובצת

ו) בכמה דאמרינן ליה מתניתין היא גדי: ב) ועל הכהנים כמשמעון ועל: ג) בדנפשיה. פירוש לרבי יהודה. זה הפי' הוא מרבנן סבוראי: ד) דנקתני [בשבועות]: ה) מקדש וקדשיו ר"ש אומר והשאר נמחק:

עין משפט נר מצוה

ו) ת"ר פר טעון סמיכה כו' והשאר נמחק: ז) שאין נסכיו שוין לנסכין דהני שהאיל היה טעון שלישית ההין לעשרון: ח) ונותן לו מעות על: ט) דהחשוו כולם שמתכפרים: י) הפר דנקתני בשבועות: יא) למימר איפכא (אי) משום דאי אמרת בשלמא לרבות שעיר נחשון ניחא אלא כו' ותיבות חי למעט שעיר נחשון שפיר ל"ש ונמחק:

תורה אור השלם

1. וְכִפֶּר אֵת מִקְדַּשׁ הַקֹּדֶשׁ וְאֶת אֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת הַמִּזְבֵּחַ יְכַפֵּר וְעַל הַכֹּהֲנִים וְעַל כָּל עַם הַקָּהָל יְכַפֵּר:
2. וְסָמְכוּ זִקְנֵי הָעֵדָה אֶת יְדֵיהֶם עַל רֹאשׁ הַפָּר לִפְנֵי יְיָ וְשُחַט אֶת הַפָּר לִפְנֵי יְיָ:

ויקרא ד טו

הגהות הב"ח

(א) גמ' בשעיר המשחלח בשאר עבירות דמי רבי יהודה: (ב) שם וכשם שידוי וכו' ולר' שמעון: (ג) רש"י ד"ה נסכי רחלה וכו' לפי שאין נסכין דאילים שין: (ד) ד"ה ואין שעיר עבודת כוכבים וכו' כל המצות הם"ל ואם"ל מ"ש אלא בההן דכתיב וסמך אהרן את שתי ידיו על ראש השעיר החי אלא בזקנים דגמר מעיני עיני מפר העלם דבר של צבור וקשיא לר' שמעון אדרבי שמעון:

רבינו גרשום

נסכי רחלה בכמה יין צריכה היה רוצה לנסותנו אם היינו מפרישים בין גדולה לקטנה: ואמר' ליה מתני' היא במס' שקלים ארבע חוחמות היו במקדש וכתוב עליהן עגל זכר גדי כו' גדי משמש עם נסכי צאן בין גדולה בין קטנה בין זכרים בין נקבות נסכיהן שוה חוץ משל אילים. מי שהוא מבקש נסכים הולך אצל יוחנן שהוא הי' ממונה על החוחמות: ושעירי ע"ז דיליף מעיני מעיני מפר העלם דבר היינו רב הבא על כל המצות: א"ל ר' יהודה אף זה אהרן ובניו מתכפרין. בו עם הצבור וסמיכה בבעלים היא: וכפר את מקדש הקדש זה היה אחר שגמר כל הזבחות והיה נוטל מדם השעיר הנעשה בפנים ומדם הפר ומכפר על טומאת מקדש וקדשיו בין לדפני לפנים בין בהיכל בין לעזרות כהנים והקהל והלוים הוחוו שמתכפרים בשעיר המשחלח בשאר עבירות וכיון דמתכפרין בו הכהנים הויא סמיכה בבעלים (והיינו ואחדא ר' יהודה לטעמיה ורבי שמעון דאמר אין מתכפרין בו ולא הויא סמיכה בבעלים: ור' שמעון הא ודאי קתני ברייתא דהוחוו כלומר שמתכפרין בשעיר: לא הוחוו. דבני כפרה וכל חד וחד בדנפשיה כהנים בפר ישראל בשעיר דדקתני בשבועות אחד כהנים ואחד ישראל ואחד כהן משיח מתכפרין בשאר עבירות בשעיר המשחלח מה בין ישראל לכהנים וכו' זה ישראל לכהנים וכו' זה דברי ר' יהודה ר' שמעון אומר כו': החי וסמך אהרן את ידיו על ראש השעיר החי היינו שעיר המשחלח וקשיא דר'

נסכי רחלה בכמה [ג] **ופשטינא ליה ממתני' [ד]גדי** [א]**משמש נסכי צאן של גדולים ושל קטנים של זכרים ושל נקבות חוץ משל אילים: מתני' [ב]כל קרבנות הצבור אין בהן סמיכה חוץ מן הפר הבא על כל המצות ושעיר המשחלח רבי שמעון אומר אף שעיר עבודת כוכבים [ב]כל קרבנות היחיד טעונין סמיכה חוץ מן הבכור והמעשר והפסח [ג]והיורש [ד]סומך ומביא נסכים [ה]ומימר: גמ' [ו]ת"ר כל קרבנות הצבור אין בהן סמיכה חוץ מפר הבא על כל המצות ושעירי עבודת כוכבים דברי רבי שמעון רבי יהודה אומר שעירי עבודת כוכבים אין בהן סמיכה ואת מי אביא תחתיהם שעיר המשחלח לא סגיא דלא מעייל אמר רבינא [ז]גמירי שתי סמיכות בצבור אמר לו רבי שמעון והלא אין סמיכה אלא בבעלים וזה אהרן ובניו סומכין בו אמר לו אף זה אהרן ובניו מתכפרין בו א"ר ירמיה ואזדו לטעמייהו [ח]דתניא [1]וכפר את מקדש הקדש זה לפני ולפנים ואת אהל מועד זה היכל מזבח כמשמעו יכפר אלו העזרות [ט]כהנים כמשמעון על כל עם הקהל אלו ישראל יכפר אלו הלוים הושוו כולן לכפרה אחת שמתכפרין בשעיר המשחלח [י] דברי רבי יהודה רבי שמעון אומר כשם שדם שעיר הנעשה בפנים מכפר על ישראל על טומאת מקדש וקדשיו כך דם הפר מכפר על הכהנים על טומאת מקדש וקדשיו [כ] כשם שוידוי של שעיר המשחלח מכפר על ישראל בשאר עבירות כך וידוי של פר מכפר על הכהנים בשאר עבירות ור' שמעון הא ודאי הוחוו אין הוחוו דבני כפרה ניגחו מיהו כל חד וחד מכפר [ל] בדנפשיה לרבי יהודה טומאת מקדש וקדשיו ישראל מכפרי בדם שעיר הנעשה בפנים וכהנים בפר של אהרן בשאר עבירות אלו ואלו מכפרי בוידוי שעיר המשחלח ולרבי שמעון בשאר עבירות נמי כהנים בוידוי דפר מתכפרי כדקתני [מ] אחד ישראל ואחד כהנים ואחד כהן משיח מה בין ישראל לכהנים ולכהן משיח אלא שדם הפר מכפר על הכהנים על טומאת מקדש וקדשיו [נ] [זו דברי ר' יהודה] ור' שמעון אומר כשם שדם השעיר הנעשה בפנים מכפר על ישראל כך דם הפר מכפר על הכהנים כשם שוידויו של שעיר המשחלח מכפר על ישראל כך וידויו של פר מכפר על הכהנים ת"ר [1] [2]וסמכו זקני העדה את ידיהם על ראש הפר פר טעון סמיכה ואין שעירי עבודת כוכבים טעונין סמיכה דברי ר' יהודה ר' שמעון אומר פר טעון סמיכה בזקנים ואין שעירי עבודת כוכבים טעון סמיכה בזקנים אלא באהרן ורמינהו החי החי טעון סמיכה ואין שעירי עבודת כוכבים טעונין סמיכה דברי ר' יהודה ר"ש אומר חי טעון סמיכה באהרן ואין**

וכפר את מקדש הקודש זה לפני ולפנים אהל מועד זה היכל מזבח כמשמעו. בפ"ק דשבועות (דף יג:) פירש בקונטרס דמיירי בטומאת שמשמש לפני ולפנים או בהיכל או במזבח ותימה דלא אשכחן דמכפר שעיר הנעשה בפנים אמשמש בטומאה וכאן פירש בקונטרס דמיירי בטומאה שנכנס לפני ולפנים או נגע במזבח וקשה דאמאי בעי קרא הכא אכל חד וחד הא בפ"ב דשבועות (דף יט:) נפקא כרת בכולהו מחד קרא מדכתיב משכן ומקדש אם אינו ענין לטומאה שבאוהל תנהו ענין לטומאה שבפנים ושמא מאחר דנפקא לן הכא בכולהו דמתכפרין לא מיבעי לענין כרת אלא אחד חד קרא ועוד קשה הא דתניא בפ"ק דשבועות (דף ז:) וכפר על הקודש מטומאות בני ישראל ר' שם לי בענין זה להביא אלא טומאות טומאת עבודת כוכבים וגילוי עריות ושפיכות דמים וקאמר רבי שמעון [ממקומו הוא] מוכרח הוה ליה למימר הכהא דעל כרחך בטומאת הקודש אבל מדבר ועוד דבקוף הוליאו לו (יומא סא.) מייתי לה אמתני' בנשבף הדם יביא אחר ויחזור ויזה תחלה בפנים וכן בהיכל וכן במזבח הזהב משמע בהדיא לענין הזאות דרש דמזה על בין הבדים ועל הפרוכת ועל מזבח הזהב ושירי הדם על יסוד מזבח החיצון וקרי ליה למזבח החיצון עזרות לפי שהיה [ה] בעזרה דאיכא עזרת כהנים ועזרת ישראל דקלשתם שוה ליחסב מחנה שכינה ואע"ג דכולהו הזאות כבר כתיבי ואפילו עיכובא דרשין מוכלה בפרק [ו] ב' דשבועות (דף טז) אם כילה כיפר ואם לא כילה לא כיפר אינטריך הא קרא דלא תימא הני מילי אהרן לבני כתב רחמנא וכפר הכהן אשר ימשח אותו ואשר ימלא ידו לדרשין בתורת כהנים וכתיב בתמיה וכפר את מקדש הקודש: **הושוו כולן לכפרה אחת שמתכפרין בשעיר המשחלח.** אבל בשעיר הנעשה בפנים לא הוחוו דאין מתכפרין כדדרשין בפ"ק דשבועות (דף יג:) דכתיב אשר לעם ואם תאמר לוים במה מתכפרים אי בשעיר הנעשה בפנים אשר לעם כתיב ואיכא למאן דאמר בפרק הזרוע (חולין קלא:) לוים לא איקרו עם ואי בפרו של אהרן ניתו דכתיב דהיינו כהנים ויש לומר דמתכפרין בשעיר הנעשה בפנים מאחר דכתיב יכפר אלו לוים דלאשמועינן קרא דמתכפרין:

ואין שעירי עבודת כוכבים טעונין סמיכה. ואיצטריך קרא למעוטי דלא תילף מפר העלם דבר של צבור דזה לעבור והאי לעבור אי נמי משום דר' שמעון מרבי להו בסמוך מדכתיב (ויקרא ד) וסמך ידו על ראש השעיר ור' יהודה מוקי לה לרבות שעיר נחשון ואיפכא לא משתברא ליה למימר דמהאי ממעט שעיר נחשון ומהשעיר ירבה שעירי עבודת כוכבים משום דמהשעיר דכתי' גבי נשיא אית לן לרבויי טפי נמי שעיר נשיא כמו שעיר דנחשון ולי נראה דלהכי ליכא למימר יא] חי למעט [שעיר] נחשון משום דאי אמרת בשלמא לרבות שעיר אלא אי אמרת למעט לשמוח קרא מייתי דשעה מדורות לא יקפיון דלאחמר פ' כל המנחות באות מלה (לעיל דף נט.) גבי מנחת שמיני לגבוה: הא

מב א מתי' פ"ב מהל' מעה"ק הלכה ה:

מג ב מתי' פ"ג שם הלכה י:

מד ג מתי' שם הלכה ו:

מה ד מתי' שם הלכה ט:

מו ה מתי' פ"ח מהלכות תמורה הלכה ה:

מוסף רש"י

שהפרישו אביו בחייו ולא הספיק להקריבו עד שמת ומימר. יוכל שהמיר בקרבן שהפריש אביו בחייו שהמוכרחו תמורה (תמורה ב.). גמירי. מסתי ב' שמיכות מלבור, פר העלם דבר של לבור לבמיב (ויקרא ד) ומתו זקני העדה, ושעיר המשחלח לבמיב (שם טו) ומקן אהרן את שתי ידיו וגו' שתי שמיכות מלבור הוא ותו ליכא שום סמיכה בלבור (לעיל שם:). וכפר את מקדש הקדש. בעבודת פר ושעיר של יום הכפורים כתיב, המכפרת על טומאת מקדש וקדשיו הא לפני ולפנים. על טומאה שאירעה לפני ולפנים כגון נטמא לפני ולפנים ושהה כדי שהשתחוה דמתמיהא לא היה על שהיתה כדמפרש בפרק שני (לקמן דף טז:) (שבועות יג:) כפר בדמים הללו על טומאה שאירעה לפני ולפנים, אם נכנס אדם שם בטומאה ואין בה ידיעה כגון נטמא לפני ולפנים ואינו יודע (יומא סא.). זה היכל. על טומאה שאירעה בהיכל (שם). מזבח כמשמעו. על טומאה שאירעה לאדם בחוצה ושהה כדי שהשתחוה שהוא שיעור שהיה לו שם שנטמא בעזרה (שם) על מי שעבד בטומאה בחוצה בלא חיוב מקדש כגון נטמא במקדש דעבד בלא שהיה דעתו בעזרה בעזרה קיי"ל בשבועות (דף טז.), הלכה למשה מסיני דלא מחייב עד שיהא כדי שהשתחוה (חולין קלא:). יכפר אלו העזרות. על טומאה שאירעה בעזרה על הכהנים שנגנו וכנכנו מטמא לעזרה וכן לוים וישראלים ועבדים קלאי ימיי קדמים (שם). הושוו כולן לכפרה אחת שמתכפרין בשעיר המשחלח. הכא יכפר בחרא הוא הכהנים לוים וישראלים מלגמר שהכן מתכפרין בשעיר המשחלח בשאר עבירות, דאילו בטומאת מקדש וקדשיו ליכא למימר דהוא הדין שהרי הפר מכפר על הכהנים ושעיר הנעשה בפנים מכפר על ישראל ואחיה הכפרה הוא הוא מגמר שהכן מתכפרים בוידוי של שעיר המשחלח בשאר עבירות דברי ר' יהודה (שבועות שם). ר' שמעון אומר כשם שדם שעיר הנעשה בפנים מכפר על ישראל על טומאת מקדש וקדשיו. בלא שום וידוי שהרי אין שום וידוי בשעיר הפנימי (שבועות שם). כך דם הפר. בלא וידוי מכפר על הכהנים בטומאת מקדש וקדשיו (יומא שם) כך דם הפר לבדו בלא וידוי מכפר על הכהנים בטומאת מקדש ואיתיה ליה וידוי הפר לשאר עבירות (שבועות שם). הא ודאי הוחוו. בכפרה אחת ואי בשאר עבירות לא הוחוו הוחוו דבני כפרה ניגחו. לכך הוחוו לגמרן שיש לחלק כפרה בין בטומאת מקדש בין בשאר עבירות מיהו כל חד וחד מכפר בדבשעיה. אלו כפר ואלו בשעיר (שם).

שיטה מקובצת

ו) בכמה דאמרינן ליה מתניתין היא גדי: ב) ועל הכהנים כמשמעון ועל: ג) בדנפשיה. פירוש לרבי יהודה. זה הפי' הוא מרבנן סבוראי: ד) דנקתני [בשבועות]: ה) מקדש וקדשיו ר"ש אומר והשאר נמחק:

עין משפט נר מצוה

ו) ת"ר פר טעון סמיכה כו' והשאר נמחק: ז) שאין נסכיו שוין לנסכין דהני שהאיל היה טעון שלישית ההין לעשרון: ח) ונותן לו מעות על: ט) דהחשוו כולם שמתכפרים: י) הפר דנקתני בשבועות: יא) למימר איפכא (אי) משום דאי אמרת בשלמא לרבות שעיר נחשון ניחא אלא כו' ותיבות חי למעט שעיר נחשון שפיר ל"ש ונמחק: